Hallitussihteeri Ida Hakanen

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

# Sosiaali- ja terveysministeriön lisävastine sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

## Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain 22 §:n muuttamisesta (HE 171/2024 vp)

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriötä täydentämään annettua vastinetta koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi terveydenhuoltolain 22 §:n muuttamisesta (HE 171/2024 vp).

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriötä täydentämään vastinetta siltä osin, aikooko sosiaali- ja terveysministeriö (mahdollisesti yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa) seurata yksityisen sektorin hinnoittelua tai hintakehitystä tai ryhtyä toimenpiteisiin jollain tavoin, jos hinnoittelussa tai hintojen ilmoittamisessa ilmenee epäkohtia. Lisäksi sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt täydennystä siltä osin, mitä keinoja sosiaali- ja terveysministeriöllä (tai muilla ministeriöillä) on mahdollisuus käyttää hinnoittelun ja hintakehityksen seurannassa tai hinnoittelun tai hintakehityksen epäkohtiin puuttumisessa (esimerkiksi, jos ilmenisi mahdollinen ohjaus- tai sääntelytarve liittyen hintakattoon tai kokonaishintojen ilmoittamiseen).

Yksityisten palveluntuottajien tarjoamiin terveyspalveluihin sovelletaan kuluttajansuojaoikeudellisia säännöksiä. Kuluttajaa koskevan lainsäädännön kehittäminen kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle yhdessä oikeusministeriön kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriön alaisuudessa toimii kilpailu- ja kuluttajavirasto, jonka tehtävät liittyvät muun ohella kuluttajan taloudellisen ja oikeudellisen aseman turvaamiseen. Virastossa hoidetaan myös kuluttaja-asiamiehen valvontatehtävät. Kuluttaja-asiamies valvoo kuluttajansuojalainsäädännön noudattamista ja voi tehdä esityksiä ja aloitteita lainsäädännön muuttamiseksi valvontatoiminnassaan havaitsemiensa puutteiden korjaamiseksi. Hintojen ilmoittamista markkinoinnissa valvovat kuluttaja-asiamies ja aluehallintovirastot. Kuluttaja-asiamies on vuonna 2023 antanut ohjeistusta yksityisten terveyspalveluiden hintojen esittämiseen ja ajanvaraukseen liittyvistä velvoitteista.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole säännönmukaisia seuranta- ja arviointitehtäviä yksityisen palvelun hintatason osalta. Jos epäkohtia tulee sosiaali- ja terveysministeriön tietoon esimerkiksi valvovilta viranomaisilta, sosiaali- ja terveysministeriö arvioi tarvittaessa säädösmuutosten tarvetta. Hallituksen esityksessä on arvioitu, että lakiehdotukseen liittyy riski ajokorttilausuntojen hintatason noususta, mutta lakiehdotus voi myös lisätä hintakilpailua ajokorttilausuntojen tarjoamisessa, mikä voisi hyödyttää kuluttajia. Asiakkaalla on mahdollisuus valita käyttämänsä palveluntuottaja, ja ajokorttilausuntoihin kohdistuvan kysynnän myötä myös niiden saatavuus voi laajentua.